

Shri Sangameshwar Education Society's
Sangameshwar College, Solapur
[Autonomous]
Faculty of Arts and Humanities

FINAL DRAFT OF SYLLABUS
FOR GRADUATE COURSE
CBCS W.E.F. 2021

Program: B. A.
Course : B.A.II (Sem. III & IV)
MARATHI

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM

By
Department Of Marathi

Sangameshwar College, Solapur
(AUTONOMOUS)
Faculty of Arts and Humanities
Program: B.A.
(CBCS Structure Syllabus w.e.f. June 2021)
B.A. II Semester III and IV

Structure of the Course
CBCS BA PART II **SEMESTER III**

Academic Council 4(4.4)
26th March, 2022

DSC – III Group - D- Marathi
OPTIONAL MARATHI-III (2111304)
PAPER III – कादंबरीवाङ्मयप्रकारआणिपरीक्षण
(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT:-3L + 1T/H=4 COURSE CONTACT HOUR :- 48 L+ 12T/H=60

SR.NO	MODULE	MODULE CREDIT	MODULE CONTACT HOURS
1.	कादंबरीचोसकल्पना	01	15
2.	अण्णाभाऊसाठेयाचापोरेच य	01	15
3	वारणचावाघकादंबरी	01	15
4	कौशल्यावरआधारितघटक	01	15
	TOTAL	04	60

(Maximum 4 MODULES)

Structure of the Course
CBCS BA PART II **SEMESTER III**

DSC – IV Group – D- Marathi
PAPER IV – कवितावाङ्मयप्रकारआणिअभिवाचन
OPTIONAL MARATHI-IV (2111305)
(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT:-3L + 1T/H=4 COURSE CONTACT HOUR :- 48 L+ 12T/H=60

SR.NO	MODULE	MODULE CREDIT	MODULE CONTACT HOURS
1.	कवितासकल्पना	01	15
2.	वसंतबापटयाचापोरेच य	01	15
3	‘संतू’कवितासंग्रह	01	15

4	कौशल्यावरआधारित घटक	01	15
	TOTAL	04	60

(Maximum 4 MODULES)

Structure of the Course

CBCS BA PART II **SEMESTER IV**

DSC – V Group – D Marathi

OPTIONAL MARATHI-V (2111404)

PAPER V – ललितगद्यवाङ्मयप्रकारआणिनिबंधलेखन

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT:-3L + 1T/H=4COURSE CONTACT HOUR :- 48 L+ 12T/H=60

SR.NO	MODULE	MODULE CREDIT	MODULE CONTACT HOURS
1.	ललितगद्यसकल्पना	01	15
2.	डा.निमेलकुमारफडकुले यांचापरिचय	01	15
3	'हिरव्या वाटा' ललितगद्य संग्रह	01	15
4	कौशल्यावरआधारितघ टक	01	15
	TOTAL	04	60

(Maximum 4 MODULES)

Structure of the Course

CBCS BA PART II **SEMESTER IV**

DSC – VI Group – D- Marathi

OPTIONAL MARATHI-VI (2111405)

PAPER VI – नाटकवाङ्मयप्रकारआणिवाचिकअभिनय

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT:-3L + 1T/H=4COURSE CONTACT HOUR :- 48 L+ 12T/H=60

SR.NO	MODULE	MODULE CREDIT	MODULE CONTACT HOURS
1.	नाटकसकल्पना	01	15

2.	वसतकानेटकरयाचा परिचय	01	15
3	'प्रेमातुझारगकसा ?'नाटक	01	15
4	कौशल्यावरआधारित घटक	01	15
TOTAL		04	60

(Maximum 4 MODULES)

Detail Syllabus

CBCS BA PART II **SEMESTER III**

Academic Council 4(4.4)
26th March, 2022

DSC – III Group – D- Marathi

OPTIONAL MARATHI-III (2111304)

PAPER III – कादंबरीवाङ्मयप्रकारआणिपरीक्षण

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT -04 (3L + 1T)

COURSE CONTACT HOUR- 60

- उद्दिष्टे (Objective of the Course)
 1. कादंबरी या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप जाणणे.
 2. कादंबरी निर्मितीतील लेखकाची भूमिका व स्थान समजून घेणे.
 3. कादंबरीचा विषय, आशय समजून घेणे.
 4. कादंबरीच्या निर्मितीप्रक्रियेचा शोध घेणे.
 5. कादंबरीचेवाङ्मयीनपरीक्षणकरण्याचेकौशल्यआत्मसातकरणे.
 6. विद्यार्थ्यांनाकलाकृतीचास्वतंत्रपणेविचारकरायलालावूनसमीक्षादृष्टीचा विकासघडवणे.
- निष्पत्ती (Outcomes of the Course)
 1. कादंबरीयासाहित्यप्रकाराचीओळखहोईल.

2. मराठीकादंबरीच्यावाटचालीचेस्वरूपसमजेल.
 3. कादंबरीकाराच्याजीवनवसाहित्याचापरिचयघडेल.
 4. कादंबरीनिर्मितीतीललेखकाचेस्थानसमजूनघेतायेईल.
 5. कादंबरीसाहित्याच्याअभ्यासाचीदिशा, ठळकवैशिष्ट्येस्पष्टहोतील.
 6. विद्यार्थीस्वतःकादंबरीचेपरीक्षणकरूलागतील.
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 1 and Title कादंबरी:संकल्पनावस्वरूप

- अ)कादंबरीशब्दार्थ
 - ब)कादंबरीव्याख्या
 - क)कादंबरीचेघटक - कथानक, व्यक्तिरेखा, वातावरण, भाषाशैली
 - ड)मराठीकादंबरीचीवाटचाल
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 2 and Title अण्णाभाऊसाठेयांचेजीवनवसाहित्य

- अ)अण्णाभाऊसाठेजीवनपरिचय
 - ब)अण्णाभाऊसाठेयांचेलेखन
 - क)अण्णाभाऊसाठेयांचेकार्य
 - ड)अण्णाभाऊसाठेयांच्या साहित्याचेवेगळेपण
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 3 and Title 'वारणेचावाघ'कादंबरीचेस्वरूपवसमीक्षा

- अ)'वारणेचावाघ'कादंबरीचेकथानक, व्यक्तिरेखा, घटनाप्रसंग, वातावरण
 - ब)कादंबरीतीलसामाजिकता
 - क)कादंबरीचीभाषाशैलीववाङ्मयीनविशेष
 - ड)'वारणेचावाघ'कादंबरीवचित्रपटयातीलमाध्यमांतरावरचर्चा
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 4 and Title परीक्षण:कादंबरी

- अ)ग्रंथपरीक्षणम्हणजेकाय?
- ब)कादंबरीविषयआणिआशय
- क)कादंबरीच्याघटकांच्याअनुषंगानेसमीक्षा
- ड)कादंबरीचीवाङ्मयीनवैशिष्ट्येआणिवेगळेपण

- संदर्भ ग्रंथ (Books For Reference)
- 1. कादंबरी : एकसाहित्यप्रकार, हरिश्चंद्रथोरात, मुक्तशब्दप्रकाशन, मुंबई
- 2. मराठीकादंबरी : चिंतनआणिसमीक्षा, चंद्रकांतबांदिवडेकर
- 3. मराठीकादंबरी : आशयआणिआविष्कार - दत्ताघोलप
- 4. अण्णाभाऊसाठे : व्यक्तित्वआणिकृतित्व, सदाकऱ्हाडे, लोकसाहित्यप्रका., औरंगाबाद.
- 5. अण्णाभाऊसाठे : समाजविचारआणिसाहित्यविवेचन, बाबुरावगुरवलोकवाड्मयगृह, मुंबई.
- 6. अण्णाभाऊसाठे : जीवनआणिसाहित्य, नानासाहेबकठाळे, अण्णाभाऊसाठेसाहित्यप्रकाशनमंच, समतासैनिकदल, नागपूर.
- 7. साहित्यरत्नलोकशाहीरअण्णाभाऊसाठेनिवडकवाड्मयकादंबरीखंड 1 व 2, अण्णाभाऊसाठेचरित्रसाधनेप्रका.समिती, महाराष्ट्रशासन, मुंबई
- 8. परिवर्तनाचाजागर
(अण्णाभाऊसाठेयांच्यासाहित्याचीसमीक्षा)संपा.गिरीशमोरे, निर्मितीसंवादप्रा.लि.,कोल्हापूर
- 9. व्यावहारिकमराठी - ल.रा.नसिराबादकर, फडकेप्रकाशन, पुणे
- 10. उपयोजितमराठी, संजयलांडगे, दिलीपराजप्रकाशन, पुणे
- 11. साहित्यकृतीचेमाध्यमांतर : संपा.डॉ.राजेंद्रथोरात
- 12. माध्यमांतरमीमांसा : डॉ.शकीलशेख

Detail Syllabus

CBCS BA PART II **SEMESTER III**

Academic Council 4(4.4)
26thMarch, 2022

DSC – IV Group – D- Marathi

OPTIONAL MARATHI-IV (2111305)

PAPER IV – कवितावाड्मयप्रकारआणिअभिवाचन

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT - 04 (3L + 1T) COURSE CONTACT HOUR– 60

- उद्दिष्टे(Objective of the Course)
- 1. कविता या साहित्य प्रकाराची ओळख करून घेणे.

2. मराठी कवितेची वाटचाल समजून घेणे.
3. कवितेतील प्रतिमा, प्रतीके समजून घेणे.
4. कवितेची शैली, रचनाबंध यांचे वेगळेपण समजून घेणे.
5. काव्यास्वाद घेणे.
6. कवितेच्या अभिवाचनाचे कौशल्यविद्यार्थ्यांना अवगत करणे.
7. कवितेच्या अभिवाचनाच्या कौशल्यातून त्यांना व्यावसायिक संधी उपलब्ध होणे.

• निष्पत्ती (Outcomes of the Course)

1. कविता या साहित्य प्रकाराची ओळख होईल.
2. मराठी काव्य परंपरेची माहिती मिळेल.
3. मराठी कवींच्या जीवन आणि साहित्याचा परिचय घडेल.
4. कवींची प्रेरणा आणि प्रवृत्ती या सहत्याच्या कवितेची वैशिष्ट्ये जाणून घेता येतील.
5. कवितेच्या आकलनाचा स्वादनाची दृष्टी विकसित होईल.
6. विद्यार्थी कविता सादरीकरणेचे कौशल्य आत्मसात करतील.

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 1 and Title कविता: संकल्पनावस्वरूप

- अ) कवितासंज्ञाव्याख्या
- ब) कवितेचे घटक
- क) कवितेचे प्रकार व विशेष
- ड) मराठी कवितेची वाटचाल

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 2 and Title वसंतबापटयांचे जीवन व साहित्य

- अ) वसंतबापटयांचा परिचय
- ब) वसंतबापटयांचे कवितालेखन
- क) वसंतबापटयांची काव्यविषयक भूमिका
- ड) वसंतबापटयांच्या कवितेचे वेगळेपण

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 3 and Title 'सेतू' या कवितासंग्रहाचे स्वरूप व समीक्षा

- अ) कवितांचे वर्गीकरण
ब) कवितांची आशयसूत्रे
क) कवितांमधील जीवनदर्शन
ड) कवितांची भाषाशैली
-
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 4 and Title अभिवाचन

- अ) कवितेचे अभिवाचन म्हणजे काय ?
ब) कवितेच्या अभिवाचनाचे स्वरूप व विशेष
क) शब्द, काव्यार्थ, सूर, लय, ताल
ड) कवितेच्या अभिवाचनाचा सराव
-

● संदर्भ ग्रंथ (Books For Reference)

1. कविता आणि प्रतिमा, सुधीर रसाळ, मौज प्रकाशन, मुंबई
 2. कवितेचा शोध, वसंत पाटणकर, मौज प्रकाशन, मुंबई
 3. मराठी कविता : आकलन आणि आस्वाद, संपा. नागनाथ कोतापल्ले, स्वरूप प्रकाशन औरंगाबाद.
 4. काही मराठी कवी : जाणिवा आणि शैली , सुधीर रसाळ, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
 5. कवितासंकल्पना निर्मिती आणि समीक्षा, वसंत पाटणकर, मुंबई विद्यापीठ व अनुभव प्रकाशन, मुंबई
 6. मराठी कविता : स्वरूप आणि विवेचन, निशिकांत ठकार, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे
 7. कवितेची शैली, महेंद्र कदम, भूमी प्रकाशन, लातूर
 8. सृजनात्मक लेखन, आनंद पाटील, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
 9. कवितेविषयी , वसंत आबाजी डहाके
 10. परंपरा आणि नवता, गो. वि. करंदीकर
-

Detail Syllabus

Academic Council 4(4.4)
26th March, 2022

CBCS BA PART II SEMESTER IV

DSC – V Group – D- Marathi

OPTIONAL MARATHI-V (2111404)

PAPER V – ललित गद्यवाङ्मय प्रकार आणि निबंध लेखन

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

- उद्दिष्टे (Objective of the Course)
 1. ललित गद्य या साहित्य प्रकाराची ओळख करून घेणे.
 2. ललित गद्याचे प्रकार, उद्गम, विकास व विस्ताराची माहिती घेणे.
 3. ललित गद्याचे समकालीन स्वरूप लक्षात घेणे.
 4. ललित गद्यातील भावसौन्दर्य जाणणे.
 5. निबंधलेखनाचे कौशल्यविकसितकरणे.
 6. चिंतनशील अभिव्यक्तीस चालना देणे.
- निष्पत्ती (Outcomes of the Course)
 1. ललित गद्य साहित्य प्रकाराची ओळख होईल.
 2. मराठी ललित गद्याच्या परंपरेची माहिती करून घेता येईल.
 3. मराठीतल्या एकाल ललित लेखकाच्या लेखन व विचारदृष्टीचा अभ्यास होईल.
 4. ललित गद्याच्या चिंतनशील, मुक्त स्वरूपाची वैशिष्ट्ये जाणतील.
 5. ललित गद्य या साहित्य प्रकाराचा आस्वाद घेतील.
 6. निबंधलेखनाचे कौशल्य अवगत होईल.

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 1 and Title - ललित गद्य संकल्पनावस्वरूप

अ) ललित गद्य : शब्दार्थ

ब) ललित गद्य : व्याख्या

क) ललित गद्याचे प्रकार

ड) मराठी ललित गद्याची वाटचाल व विशेष

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 2 and Title - निर्मलकुमार फडकुले यांचे जीवन व साहित्य

अ) निर्मलकुमार फडकुले यांचा परिचय

ब) निर्मलकुमार फडकुले यांचे लेखन

क) निर्मलकुमार फडकुले यांचे जीवनकार्य

ड) निर्मलकुमार फडकुले यांच्या वाङ्मयाचे विशेष

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

- अ)आशयसूत्रे
 - ब)समाजचित्रण
 - क)भाषाविशेष
 - ड)वाङ्मयीनविशेष
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 4 and Title - निबंधलेखन

- अ)निबंधलेखनम्हणजेकाय?
 - ब)निबंधलेखनाचेस्वरूपवविशेष
 - क)निबंधलेखनाचेजुनेवनवेआविष्कार
 - ड)निबंधलेखनाचानमुनावसराव
-

● संदर्भ ग्रंथ (Books For Reference)

1. वाङ्मयीनसंज्ञा, संकल्पनाकोश-संपा.प्रभागणोरकरवअन्य, भटकळफाउंडेशन, मुंबई
2. ललितगद्याचे तात्त्विक स्वरूप आणि मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास, आनंदयादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस,पुणे
3. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, वि. शं. चौघुले (संपा.), मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई
4. ललितगद्यलेणी, कैलाससार्वेकर, अमोलप्रकाशन, पुणे
5. साहित्य : सामाजिक अनुबंध, निशिकांत ठकार व इतर (संपा.), गायत्री प्रकाशन, सोलापूर
6. विवेक दर्शन, डॉ. यु .म. पठाण आणि इतर (संपा.), सुमेरू प्रकाशन, मुंबई
7. अंतरी निर्मळ । वाचेचा रसाळ ।, डॉ.सुहास पुजारी, साहित्यसूची, पुणे, डिसें.२००६
8. व्यावहारिकमराठी, ल.रा.नसिराबादकर, फडकेप्रकाशन, कोल्हापूर.
9. व्यावहारिकमराठी, संपा.स्नेहलतावारे, स्नेहवर्धनप्रकाशन, पुणे
10. मराठीभाषाउपयोजनआणिसर्जन - सुहासबोबडे
11. उपयोजितमराठी, संपा.द.दि.पुंडे

Detail Syllabus

CBCS BA PART II SEMESTER IV

Academic Council 4(4.4)
26th March, 2022

DSC – VI - Group - D- Marathi

OPTIONAL MARATHI-VI (2111405)

PAPER VI – नाटकवाङ्मयप्रकारआणिवाचिकअभिनय

(Theory 35 + Internal 15 = 50 Marks)

COURSE CREDIT -04 (3L + 1T)

COURSE CONTACT HOUR- 60

- उद्दिष्टे (Objective of the Course)
 1. नाटक या साहित्य प्रकाराची ओळख करून घेणे.
 2. नाटकाचे विविध घटक समजून घेणे.
 3. मराठी नाटकाची वाटचाल समजून घेणे.
 4. वाचिकअभिनयाचे कौशल्यविकसितकरणे.
 5. वाचिकअभिनयाच्या कौशल्यातून व्यावसायिकसंधी उपलब्धकरणे.
- निष्पत्ती (Outcomes of the Course)
 1. नाटकासाहित्यप्रकाराची ओळख होईल.
 2. मराठी नाट्यपरंपरेची वाटचाल जाणता येईल.
 3. मराठी नाट्यकृतीचा सर्वांगीण अभ्यास होईल.
 4. मराठीतल्या एका प्रतिभावान नाटककाराच्या नाट्यकृतीचा आणि लेखनगुणांचा अभ्यास होईल.
 5. नाट्यकृतीचा साहित्यप्रकाराच्या दृष्टीने आस्वाद घेता येईल.
 6. वाचिकअभिनयाचे कौशल्य आत्मसात करण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना चालना मिळेल.

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 1 and Title - नाटक: संकल्पनावस्वरूप

अ) नाटकशब्दार्थ

ब) नाटक एक साहित्यप्रकार

क) नाटकाचे घटक

ड) मराठी नाटकाची परंपराविकास

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 2 and Title - वसंतकानेटकरयांचेजीवनवसाहित्य

- अ) वसंतकानेटकरयांचाजीवनपरिचय
 - ब) वसंतकानेटकरयांचेलेखन
 - क) वसंतकानेटकरयांचीनाट्यविषयकभूमिका
 - ड) वसंतकानेटकरयांच्यासाहित्याचेविशेष
-
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 3 and Title - 'प्रेमा, तुझारंगकसा?' नाटकाचेस्वरूपवैशिष्ट्ये

- अ) 'प्रेमा, तुझारंगकसा?' या नाटकाचीकथावस्तू
 - ब) व्यक्तिरेखा
 - क) घटनाप्रसंग
 - ड) संवादवभाषाशैली
-
-

MODULE CREDIT 01

NO. OF CONTACT HOURS- 15

Module No 4 and Title - वाचिकअभिनय

- अ) वाचिकअभिनयम्हणजेकाय ?
 - ब) आपलाआवाजआणिशब्दांचीभाषा
 - क) आशयानुरूपसंवाद
 - ड) वाचिकअभिनयाचासराव
-
-

● संदर्भ ग्रंथ (Books For Reference)

1. नाटक : स्वरूपआणिसमीक्षा, द.भि.कुलकर्णी, पद्मगंधाप्रकाशन, पुणे.
2. मराठीनाटकआणिरंगभूमीविसावशतक, वसंतआबाजीडहाके, पॉप्युलरप्रकाशन, मुंबई.
3. मराठीनाटकआणिरंगभूमी, संपा.विश्वनाथशिंदे, हिमांशूस्मार्त, प्रतिमाप्रकाशन, पुणे.
4. मराठीनाटक - नाटककार : काळआणिकर्तृत्वखंड१,२,३, दिलीपराजप्रकाशन, पुणे.
5. वसंतकानेटकरांचीनाटके : वैविध्येआणिध्रुवीकरण, रा.भा.पाटणकर, मौजप्रकाशनगृह, मुंबई.

6. मराठीनाटकआणिवसंतकानेटकर: राजश्रीकुलकर्णी-देशपांडे,
स्वरूपप्रकाशन, पुणे.
 7. वसंतकानेटकरांचेनाट्यवैभव - संजयलांडगे, अक्षरलेणंप्रकाशन,
सोलापूर
 8. नाटक : एकचिंतन : वसंतकानेटकर
 9. साहित्यमूल्यआणिअभिरुची :गो.मा.पवार, साकेत प्रकाशन,
औरंगाबाद
 10. व्यावहारिकमराठी, ल.रा.नसिराबादकर, फडकेप्रकाशन,
कोल्हापूर.
 11. वाचिकअभिनय : श्रीरामलागू, राजहंसप्रकाशन, पुणे
-